

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SSC	Servizos socioculturais e á comunidade	CSSSC02	Integración social	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de proba libre

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0343	Sistemas aumentativos e alternativos de comunicación	2022/2023	0	139	0

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	GEMMA MERA VÁZQUEZ
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación

2.1. Primeira parte da proba

2.1.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA1 - Detecta as necesidades comunicativas da persoa usuaria en relación cos sistemas alternativos e aumentativos de comunicación
RA2 - Organiza a intervención para potenciar a comunicación, interpretando as características da persoa usuaria e do contexto
RA3 - Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando sistemas alternativos e aumentativos con axuda
RA4 - Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando lingua de signos sistemas alternativos e aumentativos sen axuda
RA5 - Comproba a eficacia da intervención e detecta os aspectos susceptibles de mellora no ámbito comunicativo

2.1.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
CA1.1 Identifícanse as necesidades comunicativas da persoa usuaria
CA1.2 Identifícanse os recursos que favorecen o proceso de comunicación
CA1.3 Valorouse a influencia da comunicación no desenvolvemento diario das persoas
CA1.4 Descríbense os aspectos que determinan a elección dun sistema de comunicación ou outro, en función das características motóricas, cognitivas e actitudinais da persoa usuaria
CA1.5 Analizáronse os xeitos de interacción e as condicións máis favorables para que a comunicación se estableza
CA1.7 Aplicáronse estratexias de fomento da implicación familiar e do seu ámbito social, na intervención con sistemas alternativos e aumentativos de comunicación
CA1.8 Analizáronse as principais informacións e orientacións ofrecidas ao persoal coidador, favorecendo a xeneralización de condutas comunicativas establecidas
CA2.1 Valorouse a importancia da comunicación nas intervencións
CA2.2 Definíronse os obxectivos de acordo coas necesidades da persoa usuaria
CA2.3 Avaliouse o contexto comunicativo do ámbito en que se vaia realizar a intervención
CA2.5 Identifícanse procedementos de intervención adecuados
CA2.6 Seleccionáronse os sistemas alternativos e aumentativos de comunicación de acordo cos obxectivos previstos
CA2.7 Identifícanse as axudas técnicas adecuadas
CA2.8 Valorouse a importancia de organizar a intervención no ámbito do apoio á comunicación
CA3.1 Descríbense as características e os usos básicos dos principais sistemas alternativos de comunicación con axuda
CA3.8 Analizouse a importancia de incrementar o número de símbolos e pictogramas atendendo aos intereses e ás necesidades da persoa usuaria
CA4.1 Descríbense as estruturas básicas dos sistemas alternativos sen axuda e os principais signos utilizados nas situacións habituais de atención social e educativa
CA4.6 Analizouse a importancia de aumentar o número de signos e o seu contido atendendo aos intereses e ás necesidades da persoa usuaria

Criterios de avaliación do currículo

CA5.5 Determinouse o nivel de cumprimento dos obxectivos previstos
--

CA5.6 Valorouse a importancia de realizar rexistros comunicativos como medio de avaliación da competencia comunicativa da persoa usuaria
--

2.2. Segunda parte da proba

2.2.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
--

RA1 - Detecta as necesidades comunicativas da persoa usuaria en relación cos sistemas alternativos e aumentativos de comunicación
---

RA2 - Organiza a intervención para potenciar a comunicación, interpretando as características da persoa usuaria e do contexto
---

RA3 - Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando sistemas alternativos e aumentativos con axuda
--

RA4 - Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando lingua de signos sistemas alternativos e aumentativos sen axuda
---

RA5 - Comproba a eficacia da intervención e detecta os aspectos susceptibles de mellora no ámbito comunicativo
--

2.2.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo

CA1.4 Descríbóronse os aspectos que determinan a elección dun sistema de comunicación ou outro, en función das características motóricas, cognitivas e actitudinais da persoa usuaria
---

CA1.6 Identificáronse elementos externos que poidan afectar o correcto uso dos sistemas alternativos e aumentativos de comunicación
---

CA1.7 Aplicáronse estratexias de fomento da implicación familiar e do seu ámbito social, na intervención con sistemas alternativos e aumentativos de comunicación
---

CA2.4 Seleccionáronse as estratexias e a metodoloxía comunicativa para as propostas de intervención
---

CA2.6 Seleccionáronse os sistemas alternativos e aumentativos de comunicación de acordo cos obxectivos previstos
--

CA3.2 Creáronse mensaxes cos sistemas de comunicación con axuda, co que se facilitou a comunicación e a atención á persoa usuaria
---

CA3.3 Descríbóronse os principais signos utilizados nas situacións habituais de atención social e educativa
---

CA3.4 Comprendéronse mensaxes expresadas mediante sistemas de comunicación con axuda
--

CA3.5 Realizáronse os axustes necesarios en función das características particulares das persoas usuarias
---

CA3.6 Identificáronse as axudas técnicas que se poderían aplicar en casos prácticos caracterizados, e os requisitos de localización e uso que deberían manterse
---

CA3.7 Aplicáronse estratexias comunicativas analizando distintos contextos
--

CA3.9 Comprobouse o uso correcto dos sistemas en que cumpra a participación de terceiras persoas
--

CA4.2 Creáronse mensaxes en lingua de signos e en sistemas de comunicación sen axuda, facilitando a comunicación e a atención ás persoas usuarias
---

CA4.3 Aplicáronse os axustes necesarios en función das características particulares das persoas usuarias
--

Cráterios de avaliación do currículo

CA4.4 Comprenderónse mensaxes expresadas en lingua de signos e mediante sistemas de comunicación sen axuda

CA4.5 Aplicáronse estratexias comunicativas analizando diversos contextos comunicativos

CA4.7 Comprobouse o uso correcto dos sistemas en que cumpra a participación de terceiras persoas

CA5.1 Rexistrouse o nivel de competencia comunicativa nos principais sistemas de comunicación da persoa usuaria

CA5.2 Comprobouse o uso correcto dos elementos que compoñen o sistema de comunicación elixido

CA5.3 Rexistráronse elementos alleos aos sistemas de comunicación aplicados e que puideran interferir no desenvolvemento da intervención na comunicación

CA5.4 Identificáronse os desaxustes entre a persoa usuaria e o sistema de comunicación establecido

3. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Son mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva do módulo os seguintes:

RA 1.- Detecta as necesidades comunicativas da persoa usuaria en relación cos SAAC.

CA1.1-Identificáronse as necesidades comunicativas da persoa usuaria

CA1.2-Identificáronse os recursos que favorecen o proceso de comunicación

CA1.3-Valorouse a influencia da comunicación no desenvolvemento diario das persoas

CA1.4-Describíronse os aspectos que determinan a elección dun sistema de comunicación ou outro, en función das características motóricas, cognitivas e actitudinais da persoa usuaria

CA1.5.1-Analiza as implicacións comunicativas de determinados trastornos da fala e da linguaxe

RA2.- Organiza a intervención para potenciar a comunicación, interpretando as características da persoa usuaria e do contexto

CA2.2-Definíronse os obxectivos de acordo coas necesidades da persoa usuaria

CA2.3-Avaliouse o contexto comunicativo do ámbito en que se vaia realizar a intervención

CA2.4-Seleccionáronse as estratexias e a metodoloxía comunicativa para as propostas de intervención

CA2.6-Seleccionáronse os sistemas alternativos e aumentativos de comunicación de acordo cos obxectivos previstos

RA 3.- Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando SAAC con axuda

CA3.1-Describíronse as características e os usos básicos dos principais sistemas alternativos de comunicación con axuda

CA3.2-Creáronse mensaxes cos sistemas de comunicación con axuda, co que se facilitou a comunicación e a atención á persoa usuaria

CA3.4-Comprenderónse mensaxes expresadas mediante sistemas de comunicación con axuda

CA3.5-Realizáronse os axustes necesarios en función das características particulares das persoas usuarias

CA3.6-Identificáronse as axudas técnicas que se poderían aplicar en casos prácticos caracterizados, e os requisitos de localización e uso que deberían manterse

CA3.7-Aplicáronse estratexias comunicativas analizando distintos contextos

RA 4.- Aplica programas de intervención no ámbito da comunicación empregando lingua de signos SAAC con axuda

CA4.1-Describíronse as estruturas básicas dos sistemas alternativos sen axuda e os principais signos utilizados nas situacións habituais de atención social e educativa

CA4.1 - Descríbonse as estruturas básicas dos sistemas alternativos sen axuda e os principais signos utilizados nas situacións habituais de atención social e educativa

CA4.2 - Creáronse mensaxes en lingua de signos e en sistemas de comunicación sen axuda, facilitando a comunicación e a atención ás persoas usuarias

CA4.2.1 - Complementa palabras sinxelas co sistema APC

CA4.2.2 - Signa vocabulario básico en Lingua de Signos

CA4.2.3 - Crea mensaxes sinxelos co sistema Bimodal

CA4.3 - Aplicáronse os axustes necesarios en función das características particulares das persoas usuarias

CA4.3.1 - Aplicáronse axustes en función das persoas usuarias do sistema APC

CA4.3.2 - Seleccionou vocabulario en Lingua de Signos axeitado a determinados contextos e características comunicativas

CA4.3.3 - Aplicáronse os axustes necesarios en función das persoas usuarias do sistema Bimodal

CA4.4 - Comprenderonse mensaxes expresadas en lingua de signos e mediante sistemas de comunicación sen axuda

CA4.5 - Aplicáronse estratexias comunicativas analizando diversos contextos comunicativos

CA4.5.1 - Adaptáronse estratexias comunicativas adaptadas ao sistema APC

CA4.5.2 - Adaptouse o vocabulario de Lingua de Signos a diferentes contextos comunicativos

CA4.5.3 - Adaptáronse estratexias comunicativas adaptadas ao sistema Bimodal

CA4.2 - Creáronse mensaxes en lingua de signos e en sistemas de comunicación sen axuda, facilitando a comunicación e a atención ás persoas usuarias

CA4.2.1 - Complementa palabras sinxelas co sistema APC

CA4.2.2 - Signa vocabulario básico en Lingua de Signos

CA4.2.3 - Crea mensaxes sinxelos co sistema Bimodal

CA4.3 - Aplicáronse os axustes necesarios en función das características particulares das persoas usuarias

CA4.3.1 - Aplicáronse axustes en función das persoas usuarias do sistema APC

CA4.3.2 - Seleccionou vocabulario en Lingua de Signos axeitado a determinados contextos e características comunicativas

CA4.3.3 - Aplicáronse os axustes necesarios en función das persoas usuarias do sistema Bimodal

CA4.4 - Comprenderonse mensaxes expresadas en lingua de signos e mediante sistemas de comunicación sen axuda

CA4.5 - Aplicáronse estratexias comunicativas analizando diversos contextos comunicativos

CA4.5.1 - Adaptáronse estratexias comunicativas adaptadas ao sistema APC

CA4.5.2 - Adaptouse o vocabulario de Lingua de Signos a diferentes contextos comunicativos

CA4.5.3 - Adaptáronse estratexias comunicativas adaptadas ao sistema Bimodal

RA 5.- Comproba a eficacia da intervención e detecta os aspectos susceptibles de mellora no ámbito comunicativo.

CA5.1 - Rexistrouse o nivel de competencia comunicativa nos principais sistemas de comunicación da persoa usuaria

CA5.2 - Comprobase o uso correcto dos elementos que compoñen o sistema de comunicación elixido

CA5.3 - Rexistráronse elementos alleos aos sistemas de comunicación aplicados e que puideran interferir no desenvolvemento da intervención na comunicación

CA5.4 - Identificáronse os desaxustes entre a persoa usuaria e o sistema de comunicación establecido

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A proba libre do MP Sistemas Aumentativos e Alternativos de comunicación, estará composta por dúas partes: teórica, a primeira, e práctica, a segunda. Trátase de dúas probas globalizadas que se describen a continuación:

1º parte da proba

Bloque de preguntas proba obxectiva tipo test : Valoradas sobre 10 puntos

Normas de corrección

$P = [A - (E / n - 1)] / n^\circ$ de preguntas

P = Puntuación do bloque de preguntas obxectivas

A = Nº de acertos

E = Nº de erros

n = número de alternativas das preguntas

Para a corrección desta parte será necesario obter unha cualificación mínima de 5 na proba tipo test.

A primeira parte da proba ten carácter eliminatorio; deberase acadar unha puntuación mínima de 5 puntos para poder acceder á segunda parte da proba.

2º parte da proba-

Resolución de diferentes casos planificando diferentes actividades de comunicación aumentativa mediante SAAC con e sen axuda. Indicando tamén as accións de seguimento das actuacións.

A proposta de intervención deberá ser coherente coa demanda e o contexto establecido, describirá a xestión e secuencia da mesma adecuándose as características dos usuarios e actividade a realizar.

Deberá describir a intervención nos seguintes niveis:

- Identificando e xustificando os criterios de prioridade.
- Definindo os principais obxectivos a conseguir.
- Aplicando os medidas, normas de prevención e seguridade correspondentes.
- Indicando metodoloxía e estratexias nas diferentes actividades.
- Describindo a estrutura de cada sesión.
- Definindo o proceso de valoración.

A cualificación da intervención educativa obterase en base unha escala de avaliación, na que se pode obter unha puntuación máxima de 10 puntos. Deberase acadar unha puntuación mínima de 5 puntos para obter a a puntuación media da proba.

A cualificación final da proba será numérica, entre 1 e 10 puntos, sen decimais, correspondendo coa media aritmética das cualificacións obtidas en cada unha das partes, expresada con números enteiros, redondeada á unidade mais próxima. No caso das persoas aspirantes que suspendan a segunda parte da proba, a puntuación máxima que poderá asignarse será de 4 puntos.

4. Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento

4.a) Primeira parte da proba

Características da proba:

Constará de:

- Un bloque de preguntas de respostas ou de ensaio restrinxido.

Tal e como establece o artigo 13.4 da ORDE do 5 de abril de 2013 pola que se regulan as probas para a obtención dos títulos de técnico e de técnico superior de ciclos formativos de formación profesional dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación: "Os membros da comisión de avaliación poderán excluír de calquera parte da proba dun determinado módulo profesional as persoas aspirantes que leven a cabo calquera actuación de tipo fraudulento ou incumpran as normas de prevención, protección e seguridade, sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmas, para o resto do grupo ou para as instalacións, durante a realización das probas. Neste caso, o profesor ou a profesora do módulo profesional cualificará esa parte da proba do módulo cun cero."

Normas de aplicación:

- Sobre a mesa só deberán ter o seu documento de identificación.
- Poden empregar unicamente bolígrafo con tinta negra ou azul.
- Está prohibido o emprego de móbiles ou dispositivos de transmisión de información, o uso deles será motivo de expulsión da proba.
- Nunca deben levantarse da cadeira sen permiso, de precisar algo levanten a man e serán atendidos polo profesorado.
- Non será posible saír durante os primeiros 30 minutos desde o comezo da proba.
- Poderase excluír da proba a calquera persoa aspirante que leve a cabo calquera actuación de tipo fraudulento ou incumpran as normas de prevención.
- O candidato ou candidata deberá marcar na folla de respostas que se lle facilitará cunha X, a resposta correcta. Nesta folla non se poderán facer anotacións ou marcas.
- Ao remate o candidato ou candidata deberá entregar todas as follas de respostas, e o cuestionario da proba.

4.b) Segunda parte da proba

As persoas aspirantes que superen a primeira parte da proba realizarán a segunda, que tamén terá carácter eliminatorio e consistirá na resolución de diferentes casos planificando diferentes actividades de comunicación aumentativa mediante SAAC con e sen axuda que versarán sobre unha mostra suficientemente significativa dos criterios de avaliación establecidos na programación para esta parte. Indicando tamén as accións de seguimento das actuacións.

A proposta de intervención deberá ser coherente coa demanda e o contexto establecido, describirá a xestión e secuencia da mesma adecuándose as características dos usuarios e actividade a realizar.

Normas de aplicación:

- Sobre a mesa só deberán ter o seu documento de identificación.
- Poden empregar unicamente bolígrafo con tinta negra ou azul.
- Está prohibido o emprego de móbiles ou dispositivos de transmisión de información, o uso deles será motivo de expulsión da proba.
- Nunca deben levantarse da cadeira sen permiso, de precisar algo levanten a man e serán atendidos polo profesorado.

- Non será posible saír durante os primeiros 30 minutos desde o comezo da proba.
- Poderase excluír da proba a calquera persoa aspirante que leve a cabo calquera actuación de tipo fraudulento ou incumpran as normas de prevención.

Características da proba:

A proba consistirá nun suposto práctico debidamente contextualizado; no cal deberase xestionar un plan de traballo, adaptado ó plan de atención individualizada para os distintos usuarios do caso plantexado.

Na proba aparecerá especificada a cualificación de cada unha destas cuestións sendo a puntuación máxima un 10 e a mínima para aprobar un 5, expresada con números enteiros, redondeada á unidade máis próxima. As persoas que non superen a primeira parte da proba serán cualificadas cun cero nesta segunda parte.

Tal e como establece o artigo 13.4 da ORDE do 5 de abril de 2013 pola que se regulan as probas para a obtención dos títulos de técnico e de técnico superior de ciclos formativos de formación profesional dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación: "Os membros da comisión de avaliación poderán excluír de calquera parte da proba dun determinado módulo profesional as persoas aspirantes que leven a cabo calquera actuación de tipo fraudulento ou incumpran as normas de prevención, protección e seguridade, sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmas, para o resto do grupo ou para as instalacións, durante a realización das probas. Neste caso, o profesor ou a profesora do módulo profesional cualificará esa parte da proba do módulo cun cero."